

СТАТИСТИКА НА ФАМИЛНИЯ БИЗНЕС В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Семейните предприятия представляват значителна част от съществуващите европейски компании, които в голяма степен допринасят за развитието на Европейската икономика.

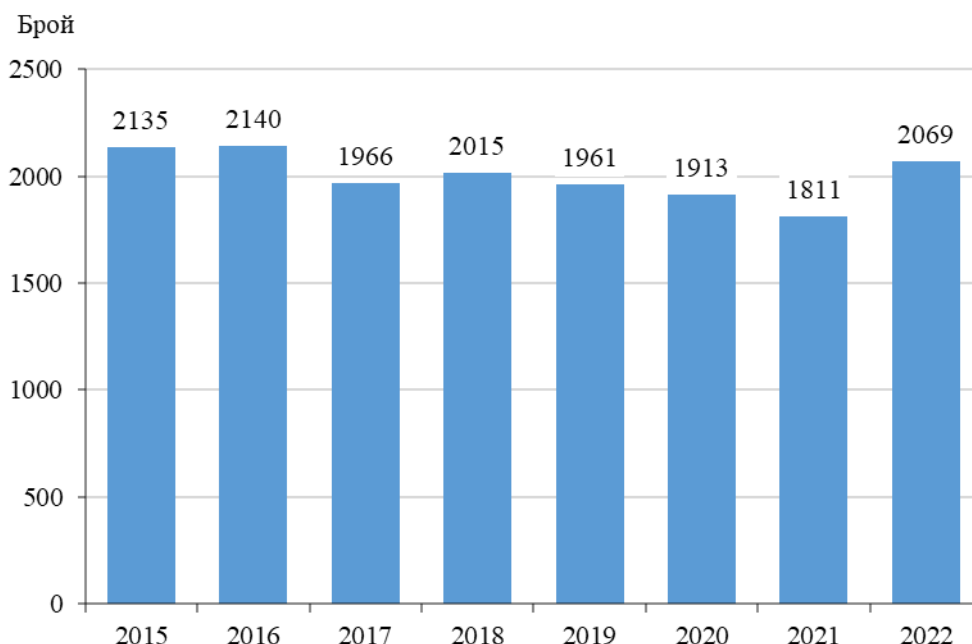
От 2015 г. Националният статистически институт провежда статистическо проучване за Семейния бизнес в България. Целта на наблюдението е да се подобри наличността на надеждни статистически данни за фамилния бизнес и да се оцени ролята на тези предприятия в българската икономика.

Данни за фамилния бизнес се събират от предприятия и организации, извършващи дейност на територията на страната. Основен източник на информация е годишната отчетност за дейността на предприятията.

През 2022 г. 2 069 са активните предприятия в област Шумен, които декларират, че бизнеса им е семеен. В сравнение с 2021 г. техният брой се увеличава с 258, или с 14.2%, а в сравнение с 2015 г. намалява с 66, или 3.1%.

През 2022 г. на територията на област Шумен функционират 2.0% от активните фамилни предприятия в страната, което я поставя на шестнадесето място. С най-голям относителен дял на активните фамилни предприятия са областите София (столица) с 21.4% (22 422 предприятия), Пловдив с 9.8% (10 303 предприятия) и Варна с 6.5% (6 750 предприятия).

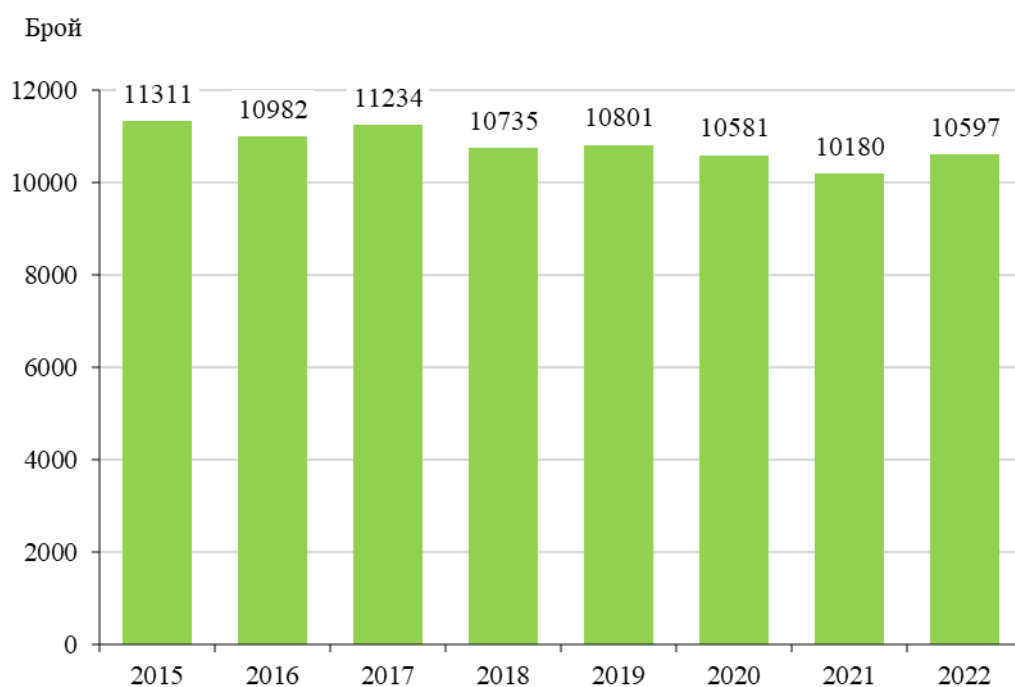
Фиг. 1. Активни фамилни предприятия в област Шумен през периода 2015 - 2022 година

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕРОИЗТОК
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - ШУМЕН“

През 2022 г. броят на заетите лица в семейния бизнес в област Шумен е 10 597, или 2.8% от заетите лица в активните фамилни предприятия в страната. В сравнение с 2021 г. техният брой се увеличава с 417, или с 4.1%, а в сравнение с 2015 г. намалява със 714, или с 6.3%.

Фиг. 2. Заети лица в активните фамилни предприятия в област Шумен през периода 2015 - 2022 година

Според броя на заетите лица в активните фамилни предприятия област Шумен е на тринадесето място в страната. Първа е област София (столица) с 86 118 заети, или 22.4%, следвана от област Пловдив с 41 305 заети лица, или 10.8%, и област Варна с 26 625 заети лица, или 6.9%.

Методологични бележки

Наблюдението е изчерпателно и обхваща всички предприятия, които са попълнили справката за Фамилен бизнес в Справка за предприятието, с форма на собственост частна и класифицирани по КИД-2008.

Данните се събират от годишните отчети на нефинансовите предприятия, съставлящи и несъставлящи баланс, на финансовите предприятия, на предприятията с нестопанска цел и банките. Във всички отчети справката е унифицирана и представлява тяхна неразделна съставна част.

Дейността на предприятието, независимо от големината му, е фамилен бизнес, когато е изпълнено едно от двете условия:

- Мнозинството от дяловете, които дават право на вземане на решение, са притежание на физическото лице, създало или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници и поне един представител на семейството или рода участва официално в управлението на предприятието;
- Ако акции на предприятието се търгуват на борсата - физическото лице, създало или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници, трябва да притежават (заедно) най-малко 25% от акциите, даващи право на глас и поне един представител на семейството или рода да участва официално в управлението на предприятието.

Брой семейни предприятия е броят на отчетените предприятия за последната отчетна година, които са декларирали, че техният бизнес е семеен.

Заетостта в семейните предприятия е персоналът, представен с понятията наети и заети лица:

- Наети лица са лицата, които са в трудово правоотношение с работодателя съгласно Кодекса на труда и в служебно правоотношение съгласно Закона за държавния служител, по силата на които правоотношения те получават възнаграждение в пари или натура под формата на работна заплата за извършена в определен обем и качество работа, независимо дали договорът за наемане е постоянен или временен, на пълно или непълно работно време;
- Заети лица - включва наетите и самонаетите лица, ангажирани в дадена производствена дейност, попадаща в производствените граници на системата.